



Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Mustafa Kemal University Journal of the Faculty of Education
Yıl/Year: 2020 ♦ Cilt/Volume: 4 ♦ Sayı/Issue: 6, s. 132-148

YAYGIN EĞİTİMDE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANAN KURSIYERLERİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNE YÖNELİK MOTİVASYON VE ÖZYETERLİLİK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Kutlay GÖKBUDAK

MEB, Konya Ereğli Halk Eğitim Merkezi, kutlaygokbudak@gmail.com

Orcid: 0000 0002 4808 4317

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fikret GELİBOLU

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, fikretgelibolu@hotmail.com

Orcid: 0000 0002 3780 3005

Özet

Bu araştırma, yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon ve özyeterlilik düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. Araştırma, tarama modelinde yürütülmüş ve Konya ili Ereğli ilçesinde 2019 yılında yaygın eğitimden yararlanan 262 kursiyerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonunda, kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, yaş grubu ve evde bilgisayar olma durumu kapsamında farklılık göstermediği; eğitim durumu, aylık gelir, bilgisayar başında geçirilen süre kapsamında ise anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir. Ayrıca kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, yaş grubu, aylık gelir ve evde bilgisayar olma durumu kapsamında farklılık göstermediği; eğitim durumu ve bilgisayar başında geçirilen ortalama süre kapsamında ise anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir. Ek olarak, kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon ve özyeterlilik düzeyleri arasında anlamlı düzeyde ilişki ve motivasyonun özyeterlilik üzerindeki anlamlı etkisi saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaygın eğitim, Bilişim teknolojileri, Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon, Bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik.

COMPARISON OF THE MOTIVATION AND SELF-EFFICACY LEVELS OF THE TRAINEES USING INFORMATICS TECHNOLOGIES IN INFORMAL EDUCATION

Abstract

This research was conducted to compare the motivation and self-efficacy levels of the trainees who use information technologies in non-formal education. The research was carried out in the screening model and was carried out with the participation of 262 trainees benefiting from non-formal education in Ereğli district of Konya in 2019. At the end of the research, the motivation levels of the trainees for information technologies did not differ in terms of gender, marital status, age group and being a computer at home; education status, monthly income and time spent at the computer were found to differ significantly. In addition, the level of self-efficacy of the trainees towards information technologies does not differ in terms of gender, marital status, age group, monthly income and being a computer at home; it has been determined that it significantly differentiated in terms of education level and average time spent on the computer. In addition, a significant relationship between the motivation and self-efficacy levels of the trainees towards information technologies and the significant effect of motivation on self-efficacy were determined.

Key Words: Informal education, Information technologies, Motivation for information technologies, Self-efficacy for information technologies.

Giriş

20. yüzyıldan itibaren teknolojinin hızla gelişmesi ve bilginin artmasıyla beraber bilişim teknolojileri hayatın her alanına girmeye başlamıştır. Son yıllardaki gelişmeler, yaşam koşullarını değiştirmiş ve bilişim teknolojilerinin ekonomi, sağlık, turizm, sanayi, eğitim, pazarlama, reklamcılık vb. gibi pek çok alanda kullanılmasını sağlamıştır (Türkaslan, 2011). Bilginin katlanarak arttığı günümüz koşullarında bilgi ile iletişim kavramları iç içe geçmiştir. Bilgi ve iletişim entegrasyonunun sonucunda bilişim kavramı ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda bilişim, bilginin üretilmesi ve iletilmesi şeklinde tanımlanmaktadır. Bu süreç, bilginin geliştirilmesi, kodlanması, taşınması ve doğru aktarılmasını kapsamaktadır (Keskin, 2008). Bilişim teknolojileri, bilginin elektronik ve bilgisayar teknolojilerine dayalı işleme, saklanma ve aktarılma sürecidir (Bingöl-Meşe, 2010). Bilişim teknolojileri sürekli gelişen ve değişen bir yapıya sahip olduğu için pek çok bileşenden oluşmaktadır. Bu durum, bilişim teknolojilerinin maliyetini artırmakta ve bilişim teknolojilerinin yaşamın birçok bölümünde etkin olarak kullanılmasını sınırlamaktadır. Buna rağmen, başta eğitim olmak üzere pek çok alanda olanaklar çerçevesinde bilişim teknolojilerinden yararlanılmaktadır (Türkaslan, 2011).

Eğitim ve öğretim etkinlikleri bilişim teknolojilerinin etkin olarak kullanıldığı alanların başında gelmektedir. Bilişim teknolojileri hem örgün eğitimde hem de yaygın eğitimde öğrenenler de merak uyandırmaktadır. Bu da etkin öğrenmeye olanak vermekte ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığını sağlamaktadır (Kol, 2012). Bilişim teknolojilerinin eğitim ve öğretim süreçlerine katılmasıyla beraber öğrenciler; bilgisayar, projeksiyon, akıllı tahta, tablet ve akıllı telefon gibi pek çok materyal ile tanışmıştır. Bu kazanımlar, sınıf ortamına getirilemeyecek olgu ve durumların öğrenciler tarafından deneyimlenmesine olanak sağlamıştır. Aynı zamanda daha verimli ve güvenilir eğitim ve öğretim etkinliklerine destek olmuştur (Meral, Akuner ve Temiz, 2012). Eğitim ve öğretim etkinliklerinde bilişim araçlarının kullanılması öğrencilerin derslere yönelik ilgi düzeylerini yükselttiği gibi öğrencilerde kalıcı öğrenmelere olanak sağlamaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin bilişim teknolojilerini araştırmaya, öğrenmeye ve kullanmaya istekli olmaları önemlidir (Kol, 2012).

Bilişim Teknolojilerine Yönelik Motivasyon

Motivasyon, bir işi yapabilmek için bireylerin hissettikleri istek duygusudur. Bu duygu, içsel sebeplerle kendini gösterebileceği gibi dışsal değişkenler kapsamında da görülebilmektedir. Fakat içsel motivasyon, dışsal motivasyona göre daha etkilidir. Bireylerin bir işi yapmak için kendilerini motive etmesi, çevreden gelen motivasyona göre daha tatmin edici sonuçlar doğurmaktadır (Yazıcı, 2009). Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon, internet ve bilgisayar başta olmak üzere bilişim teknolojilerini kapsayan araçları öğrenmek ve kullanmak için istekli olma durumudur. Öğrencilerin bilişim teknolojileri motivasyonunun yüksek düzeyde olması, eğitim ve öğretim süreçlerinde başarılı olmalarına olanak vermektedir (Schreglmann, 2018).

Bilişim Teknolojilerine Yönelik Özyeterlilik

Özyeterlilik, bireylerin kendilerinden beklenen görevleri yerine getirebilmeleri taşıdıkları inanç, güven ve kapasite olarak ele alınmaktadır. Bu bağlamda özyeterlilik, bir işi başarabilmek için bireylerin kendilerine karşı duyumsadıkları inanç algısıdır (Bandura, 1997). Özyeterlilik, temel olarak çok geniş bir kavramdır. Akademik olarak, matematik özyeterliliği, teknoloji özyeterliliği, eleştirel okuma özyeterliliği ve bilimsel süreç becerileri özyeterliliği gibi pek çok spesifik alana indirgenebilir (Saracaloğlu, Yenice ve Özden, 2013). Bilişim teknolojileri özyeterliliği, bireylerin bilgisayar, internet, akıllı telefon, tablet vb. gibi teknolojik araçları etkin olarak kullanabileceklerine ilişkin algı düzeylerini kapsamaktadır (Aybek ve Aslan, 2016). Bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri gelişmiş bireyler, teknolojik ürünleri öğrenmeye ve kullanmaya isteklidirler. Ayrıca eğitim ve öğretim etkinliklerinde teknolojik ürünlerin kullanılması,

bu bireylerde ilgi uyandırmakta ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirebilmelerine olanak sağlamaktadır (Ekici, Ekici ve Kara, 2012).

Amaç

Bu araştırma, yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon ve özyeterlilik düzeylerini tespit edip bu kavramlar arasındaki ilişkiyi ortaya koyabilmek ve bunların çeşitli demografik değişkenler açısından farklılaşma durumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma, yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon ve özyeterlilik düzeylerinin tespit edilmesi amacıyla tarama modelinde bir çalışmadır. Tarama modelindeki araştırmalar, daha önce belirlenen durum ya da olay üzerinde örneklem grubunun düşünce, yetenek, motivasyon, özyeterlilik ya da kaygı gibi genel özelliklerinin araştırıldığı durum tespiti yapılan ancak neden sorusunun çok ayrıntılı incelenmediği çalışmalardır (Fraenkel ve Wallen, 2006, Wellington, 2006). Bu çalışmada da benzer çalışmaların oluşturduğu alanyazın dikkate alınarak tarama modeli seçilmiştir (Çelik ve Çevik, 2010; Tekerek, Ercan, Udum ve Saman, 2012; Çelik ve Karamustafaoğlu, 2016).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın halk eğitim merkezlerinde yaygın eğitimden yararlanan kursiyer durumlarını incelemek için yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2019 yılı Konya ili Ereğli ilçesinde yaygın eğitimden yararlanan 262 kursiyer katılımı oluşturmuştur. Bu katılımcılar, rastgele örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Katılımcıların demografik özelliklerine yönelik toplanan veriler, frekans ve yüzde analizi ile analiz edilerek ulaşılan bulgular Tablo 1. ve Tablo 2'de paylaşılmıştır.

Tablo 1.

Çalışma grubunun demografik bilgileri

		<i>f</i>	%
Cinsiyet	Kadın	142	54.2
	Erkek	120	45.8
Medeni Durum	Evlü	153	58.4
	Bekar	109	41.6
Eğitim Durumu	İlkokul	3	1.1
	Ortaokul	18	6.9
	Lise	8	3.1
	Ön Lisans	17	6.5
	Lisans	143	54.6
	Lisansüstü	73	27.9
Yaş Grubu	18 altı	17	6.5
	18-30	91	34.7
	31-40	102	38.9
	41-50	45	17.2
	51 ve üzeri	7	2.7
Aylık Gelir	2000 TL ve altı	40	15.3
	2001-3000 TL	20	7.6
	3001-4000 TL	24	9.2
	4001-5000 TL	95	36.3
	5001 TL ve üz.	83	31.7
Toplam		262	100.0

Tablo 1'e göre çalışma grubunun %54,2'si bekar ve %45,8'i erkektir. Ayrıca katılımcıların %58,4'ü evli ve %41,6'sı ise bekar. Buna ek olarak katılımcıların %1,1'i ilkokul, %6,9'u ortaokul, %3,1'i lise, %6,5'i ön lisans, %54,6'sı lisans ve %27,9'u lisansüstü mezundur. Bununla birlikte katılımcıların %6,5'i 18 altı, %34,7'si 18-30, %38,9'u 31-40, %17,2'si 41-50 ve %2,7'si 51 ve üzeri yaş grubundadır. Son olarak katılımcıların %15,3'ü 2000TL ve altı, %7,6'sı 2001-3000 TL, %9,2'si 3001-4000 TL, %36,3'ü 4001-5000 TL ve %31,7'si ise 5001 TL ve üzeri aylık gelire sahiptir.

Tablo 2.

Çalışma grubunun bilişim bilgileri

		<i>f</i>	%
Evde Bilgisayar Olma Durumu	Var	250	95.4
	Yok	12	4.6
Gün içinde Bilgisayara Ayrılan Süre	1 saat az	100	38.2
	1-2 saat arası	56	21.4
	2-3 saat arası	37	14.1
	3-4 saat arası	21	8.0
	4 saat fazla	48	18.3
Toplam		262	100.0

Tablo 2'ye göre çalışma grubunun %95,4'ü bilgisayar sahibiyken %4,6'sının bilgisayarı mevcut değildir. Ayrıca katılımcıların 1 günde bilgisayar başında geçirdikleri süre incelendiğinde; %38,2'sinin 1 saatten az, %21,4'ünün 1-2 saat arası, %14,1'inin 2-3 saat arası, %8'inin 3-4 saat arası ve %18,3'ünün ise 4 saatten fazla bilgisayar başında zaman geçirdikleri tespit edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, kişisel bilgi formu, bilişim teknolojilerini öğrenmeye yönelik motivasyon ölçeği ve bilişim teknolojileri özyeterlilik ölçeği kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmaya katılan kursiyerlerin demografik özelliklerine yönelik verilerin toplanması amacıyla araştırmacılar tarafından kişisel bilgi formu oluşturulmuştur. Kişisel bilgi formu katılımcıların cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, yaş grubu, aylık gelir, bilgisayarı olma durumu ve gün içinde bilgisayar başında geçirilen süreye yönelik sorulardan oluşmaktadır.

Bilişim Teknolojilerini Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği

Araştırmaya katılan kursiyerlerin bilişim teknolojilerini öğrenmeye yönelik motivasyon düzeylerinin saptanması amacıyla Schreglmann (2018) tarafından geliştirilen "Bilişim teknolojilerini öğrenmeye yönelik motivasyon ölçeği" kullanılmıştır. Bilişim teknolojilerini öğrenmeye yönelik motivasyon ölçeği 15 maddeden oluşan 6'lı likert tipte bir ölçektir. Ölçeğin güvenilirlik çalışması 824 kişinin katılımı ile yürütülmüş, yapılan analizler sonucunda ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,83 olarak ifade edilmiştir.

Bilişim Teknolojileri Özyeterlilik Ölçeği

Araştırmaya katılan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinin saptanması amacıyla Göçer ve Türkoğlu (2018) tarafından geliştirilen Bilişim Teknolojileri Özyeterlilik Ölçeği kullanılmıştır. Bilişim Teknolojileri Özyeterlilik Ölçeği 30 maddeden oluşan 5'li likert tipte bir ölçektir. Ölçeğin güvenilirlik çalışması Burdur il merkezindeki 387 kişinin katılımı ile yürütülmüş, yapılan analizler sonucunda ölçeğin cronbach alpha güvenilirlik katsayısı 0,90 olarak hesap edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma verileri SPSS paket programına girilerek analiz edilmiştir. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin demografik bilgilerine yönelik veriler frekans ve yüzde analizi ile, motivasyon ve özyeterlilik düzeylerinin demografik değişkenler kapsamında farklılaşma durumları parametrik varsayımlar dikkate alınarak; bağımsız gruplar t testi, Mann-Whitney U testi ve tek yönlü varyans analizi ile, kursiyerlerin motivasyon düzeyleri ile özyeterlilik düzeyleri arasındaki ilişki ise korelasyon analizi ile incelenmiştir.

Bulgular

Araştırmada yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon ve özyeterlilik düzeylerinin; cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, yaş grubu, aylık gelir, evde bilgisayar olma durumu, gün içinde bilgisayar başında geçirilen ortalama süre gibi çeşitli demografik bilgiler açısından farklılaşma gösterip göstermediği araştırılmıştır.

Bilişim Teknolojilerine Yönelik Motivasyon Düzeyiyle Demografikler Arasındaki Karşılaştırmalar:

Cinsiyete İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, bağımsız gruplar t testi ile cinsiyete dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 3’de yer verilmiştir.

Tablo 3.

Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyinin cinsiyet kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	t	sd	p
Kadın	142	4.73	1.03	1.28	260	.21
Erkek	120	4.56	1.15			

Tablo 3’e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, cinsiyet kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermemektedir [$t_{260}=1.28$; $p=.21$].

Medeni Duruma İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, bağımsız gruplar t testi ile medeni duruma dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 4’de yer verilmiştir.

Tablo 4.

Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyinin medeni durum kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	t	sd	p
Evli	153	4.66	1.07	.02	260	.98
Bekar	109	4.66	1.13			

Tablo 4’e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, medeni durum kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermemektedir [$t_{260}=.02$; $p=.98$].

Eğitim Durumuna İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, tek yönlü varyans analizi ile eğitim durumuna dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5.

Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyinin eğitim durumu kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	F	p
İlkokul	3	5.11	.87		
Ortaokul	18	4.28	.81		
Lise	8	4.17	1.14		
Ön Lisans	17	4.05	1.10	2.73	.02
Lisans	143	4.66	1.19		
Lisansüstü	73	4.90	.84		
Toplam	262	4.65	1.09		

Tablo 5'e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, eğitim durumu kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermektedir [$F_{(5,256)}=2.73$; $p=.02$]. Tukey testi sonucuna göre bu farklılaşmanın yönü, ön lisans mezunlarından daha yüksek puan alan lisansüstü mezunları lehinedir.

Yaş Grubuna İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, tek yönlü varyans analizi ile yaş grubuna dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 6'da yer verilmiştir.

Tablo 6.

Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyinin yaş grubu kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	F	p
18 altı	17	4.35	.81		
18-30	91	4.67	1.15		
31-40	102	4.74	1.12	1.43	.22
41-50	45	4.65	1.01		
51 ve üzeri	7	3.87	.60		
Toplam	262	4.65	1.09		

Tablo 6'ya göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, yaş grubu kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermemektedir [$F_{(5,256)}=1.43$; $p=.22$].

Aylık Gelire İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, tek yönlü varyans analizi ile aylık gelire dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 7'te yer verilmiştir.

Tablo 7.

Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyinin aylık gelir kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	F	p
2000 TL ve altı	40	4.29	1.26		
2001-3000 TL	20	4.61	.87		
3001-4000 TL	24	3.93	.99	5.38	.000
4001-5000 TL	95	4.86	1.06		
5001 TL ve üzeri	83	4.81	1.00		
Toplam	262	4.65	1.09		

Tablo 7'e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, aylık gelir kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermektedir [$F_{(5,256)}=5.38$; $p=.000$]. Tukey testi sonucuna göre bu farklılaşmanın yönü, 2000 TL ve altında kazanan kursiyerlerden daha yüksek puan alan 4001-5000 TL aralığında kazanan kursiyerler lehinedir.

Evde Bilgisayar Olma Durumuna İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, Mann-Whitney U testi ile evde bilgisayar durumuna dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 8'de yer verilmiştir.

Tablo 8.

Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyinin evde bilgisayar olma durumu kapsamında farklılaşma durumu

	N	S.T.	S.O.	U	z	p
Var	250	33271	133,08	1104	1,545	.12
Yok	12	1182	98,5			

Tablo 8'e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, evde bilgisayar olma durumu kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermemektedir [$p>.05$].

Gün İçinde Bilgisayarda Geçirilen Ortalama Süreye İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, tek yönlü varyans analizi ile gün içinde bilgisayarda geçirilen ortalama süreye dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 9'da yer verilmiştir.

Tablo 9.

Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyinin gün içinde bilgisayarda geçirilen ortalama süre kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	F	p
1 saatten az	100	4.32	1.05		
1-2 saat arası	56	4.80	.97	4.61	.001
2-3 saat arası	37	5.08	1.10		

3-4 saat arası	21	4.63	.94
4 saatten fazla	48	4.85	1.20
Toplam	262	4.65	1.09

Tablo 9'a göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, gün içinde bilgisayarda geçirilen ortalama süre kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermektedir [$F_{(5,256)}=4.61$; $p=.001$]. Tukey testi sonucuna göre bu farklılaşmanın yönü, gün içinde bilgisayarda 1 saatten az zaman geçiren kursiyerlerden daha yüksek puan alan 2-3 saat zaman geçiren kursiyerler lehinedir.

Bilişim Teknolojilerine Yönelik Özyeterlilik Düzeyiyle Demografikler Arasındaki Karşılaştırmalar:

Cinsiyete İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, bağımsız gruplar t testi ile cinsiyete dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 10'da yer verilmiştir.

Tablo 10.

Bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyinin cinsiyet kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	t	sd	p
Kadın	142	3.75	.96	-1.51	260	.13
Erkek	120	3.95	1.19			

Tablo 10'a göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, cinsiyet kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermemektedir [$t_{260}=-1.51$; $p=.13$].

Medeni Duruma İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, bağımsız gruplar t testi ile medeni duruma dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 11'de yer verilmiştir.

Tablo 11.

Bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyinin medeni durum kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	t	sd	p
Evli	153	3.87	1.07	.39	260	.70
Bekar	109	3.81	1.09			

Tablo 11'e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, medeni durum kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermemektedir [$t_{260}=.39$; $p=.70$].

Eğitim Durumuna İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, tek yönlü varyans analizi ile eğitim durumuna dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 12'de yer verilmiştir.

Tablo 12.

Bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyinin eğitim durumu kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	F	p
İlkokul	3	3.90	1.00		
Ortaokul	18	3.49	1.08		
Lise	8	3.51	1.44		
Ön Lisans	17	3.50	1.17	3.41	.01
Lisans	143	3.74	1.12		
Lisansüstü	73	4.25	.79		
Toplam	262	3.84	1.07		

Tablo 12'ye göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, eğitim durumu kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermektedir [$F_{(5,256)}=3.41$; $p=.01$]. Tukey testi sonucuna göre bu farklılaşmanın yönü, lisans mezunlarından daha yüksek puan alan lisansüstü mezunları lehinedir.

Yaş Grubuna İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, tek yönlü varyans analizi ile yaş grubuna dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 13'de yer verilmiştir.

Tablo 13.

Bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyinin yaş grubu kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	F	p
18 altı	17	3.62	.90		
18-30	91	3.86	1.12		
31-40	102	3.96	1.05	1.40	.24
41-50	45	3.73	1.06		
51 ve üzeri	7	3.13	1.14		
Toplam	262	3.84	1.07		

Tablo 13'e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, yaş grubu kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermemektedir [$F_{(5,256)}=1.40$; $p=.24$].

Aylık Gelire İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, tek yönlü varyans analizi ile aylık gelire dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 14'de yer verilmiştir.

Tablo 14.

Bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyinin aylık gelir kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	F	P
--	---	-----------	----	---	---

2000 TL ve altı	40	3.45	1.11		
2001-3000 TL	20	4.02	.97		
3001-4000 TL	24	3.74	1.02	1.90	.11
4001-5000 TL	95	3.97	.97		
5001 TL ve üzeri	83	3.88	1.18		
Toplam	262	3.84	1.07		

Tablo 14'e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, aylık gelir kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermemektedir [$F_{(5,256)}=1.90$; $p=.11$].

Evde Bilgisayar Olma Durumuna İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, Mann-Whitney U testi ile evde bilgisayar olma durumuna dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 15'te yer verilmiştir.

Tablo 15.

Bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyinin evde bilgisayar olma durumu kapsamında farklılaşma durumu

	N	S.T.	S.O.	U	z	p
Var	250	33327	133,31	1048	-1,764	.07
Yok	12	1126	93,83			

Tablo 15'e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, evde bilgisayar olması kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermemektedir [$p>.05$].

Gün İçinde Bilgisayarda Geçirilen Ortalama Süreye İlişkin Bulgular

Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, tek yönlü varyans analizi ile gün içinde bilgisayarda geçirilen ortalama süreye dayalı olarak analiz edilmiştir. Analizler kapsamında elde edilen bulgulara Tablo 16'da yer verilmiştir.

Tablo 16.

Bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyinin gün içinde bilgisayarda geçirilen ortalama süre kapsamında farklılaşma durumu

	n	\bar{x}	ss	F	p
1 saatten az	100	3.40	1.01		
1-2 saat arası	56	3.93	1.08		
2-3 saat arası	37	4.26	.80	8.42	.000
3-4 saat arası	21	4.32	.50		
4 saatten fazla	48	4.13	1.24		
Toplam	262	3.84	1.07		

Tablo 16'ya göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri, gün içinde bilgisayarda geçirilen ortalama süre

kapsamında anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermektedir [$F_{(5,256)}=8.42$; $p=.000$]. Tukey testi sonucuna göre bu farklılaşmanın yönü, bütün kursiyerlerden daha az puan alan gün içinde bilgisayarda 1 saatten az zaman geçiren kursiyerler aleyhinedir.

Bilişim Teknolojilerine Yönelik Motivasyon Düzeyi ile Özyeterlilik Arasındaki İlişkinin Araştırılmasıyla İlgili Analizler

Araştırmada yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri ile özyeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkiyi ortaya koymak için; bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyi ile özyeterlilik düzeyi arasındaki ilişki korelasyon analizi ile ve motivasyon düzeyinin özyeterlilik düzeyine etkisi ise regresyon analizi ile analiz edilmiştir.

Tablo 17.

Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyi ile özyeterlilik düzeyi arasındaki ilişki

		Motivasyon	Özyeterlilik
Motivasyon	r	1	.61**
	p		.000
	n	262	262
Özyeterlilik	r	.61**	1
	p	.000	
	n	262	262

Tablo 17'ye göre, yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri ile özyeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir [$r=.61^{**}$; $p=.000$].

Tablo 18.

Bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyinin özyeterlilik düzeyine etkisi

Model	Standardize Edilmemiş Katsayılar		Standardize Katsayılar	t	p
	β	Std. Hata	β		
Sabit	1.03	.23		4.47	.00
Motivasyon Düzeyi	.60	.05	.61	12.53	.00

Bağımlı Değişken: Özyeterlilik Düzeyi; Metot: Doğrudan

$R = .61$; $R^2 = \% .38$; Düzeltilmiş $R^2 = \% .37$; Model için [$F_{(1,260)}=157.01$; $p=.000$]

Tablo 18'e göre yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri, bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerini anlamlı düzeyde etkilemektedir [$F_{(1,260)}=157.01$; $p=.000$]. Ayrıca, motivasyon düzeyinin özyeterlilik düzeyinin $\% .38$ 'ini açıkladığı anlaşılmaktadır [$t=12.53$; $p=.000$]. Motivasyon düzeyindeki 1 birimlik artış, özyeterlilik düzeyini .60 birim artırmaktadır. Modele yönelik denklem aşağıda sunulmuştur.

$$\text{Özyeterlilik} = 1.03 + (\text{Motivasyon} \cdot .60).$$

Sonuçlar

Araştırmada yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri demografik değişkenlere göre karşılaştırılmış olup ulaşılan sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

a. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinde cinsiyet kapsamında farklılaşma tespit edilememiştir. Bu bulgu, kadın ve erkek kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri bakımından birbirlerine denk olduklarını göstermektedir.

b. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinde medeni durum kapsamında farklılaşma tespit edilememiştir. Bu bulgu, evli ve bekar kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri bakımından birbirlerine denk olduklarını göstermektedir.

c. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinde eğitim durumu kapsamında farklılaşma tespit edilmiştir. Bu bulgu, lisansüstü mezunu kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinin ön lisans mezunu kursiyerlerden daha yüksek olduğunu göstermektedir.

d. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinde yaş grubu kapsamında farklılaşma tespit edilememiştir. Bu bulgu, farklı yaş gruplarındaki kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri bakımından birbirlerine denk olduklarını göstermektedir.

e. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinde aylık gelir kapsamında farklılaşma tespit edilmiştir. Bu bulgu, 4001-5000 TL aralığında aylık gelire sahip kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinin 2000 TL'den az aylık gelire sahip kursiyerlerden daha yüksek olduğunu göstermektedir.

f. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinde evde bilgisayar olma durumu kapsamında farklılaşma tespit edilememiştir. Bu bulgu, evinde bilgisayar olan ve olmayan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyleri bakımından birbirlerine denk olduklarını göstermektedir.

g. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinde gün içinde bilgisayarda geçirilen ortalama süre kapsamında farklılaşma tespit edilmiştir. Bu bulgu, günde ortalama 2-3 saat aralığında bilgisayarda zaman geçiren kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinin 1 saatten az zaman geçiren kursiyerlerden daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Araştırmada yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri demografik değişkenlere göre karşılaştırılmış olup ulaşılan sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

a. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinde cinsiyet kapsamında farklılaşma tespit edilememiştir. Bu bulgu, kadın ve erkek kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri bakımından birbirlerine denk olduklarını göstermektedir.

b. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinde medeni durum kapsamında farklılaşma tespit edilememiştir. Bu bulgu, evli ve bekar kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri bakımından birbirlerine denk olduklarını göstermektedir.

c. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinde eğitim durumu kapsamında farklılaşma tespit edilmiştir. Bu bulgu, lisansüstü mezunu kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinin lisans mezunu kursiyerlerden daha yüksek olduğunu göstermektedir.

d. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinde yaş grubu kapsamında farklılaşma tespit edilememiştir. Bu bulgu, farklı yaş gruplarına sahip kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri bakımından birbirlerine denk olduklarını göstermektedir.

e. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinde aylık gelir kapsamında farklılaşma tespit edilememiştir. Bu bulgu, farklı aylık gelire sahip kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri bakımından birbirlerine denk olduklarını göstermektedir.

f. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinde evde bilgisayar olması kapsamında farklılaşma tespit edilememiştir. Bu bulgu, evinde bilgisayar olan ve olmayan sahip kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri bakımından birbirlerine denk olduklarını göstermektedir.

g. Yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinde gün içinde bilgisayar başında geçirilen ortalama süre kapsamında farklılaşma tespit edilmiştir. Bu bulgu, bilgisayarda 1 saatten az zaman geçiren kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeylerinin diğer kursiyerlerden daha düşük olduğunu göstermektedir.

Araştırmada yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon ve özyeterlilik düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Korelasyon analizinde, bu iki kavramın birbiriyle pozitif yönlü ilişki içinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca regresyon analizinde ise, bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeyinin özyeterlilik düzeyine etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tartışma ve Öneriler

Bu araştırma, yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon ve özyeterlilik düzeylerini konu edinmektedir. Daha önce yapılan çalışmalar incelendiğinde, bu konuda yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir.

Araştırma sonunda, yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine yönelik motivasyon düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, yaş grubu ve evde bilgisayar olma durumu gibi değişkenler bakımından anlamlı düzeyde farklılık göstermediği; eğitim durumu, aylık gelir ve bilişim teknolojilerine yönelik ilgi değişkenleri kapsamında ise anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Erçetin, Akbaşlı ve Durnalı (2018) tarafından yapılan çalışmada, farklı demografik özelliklere sahip bireylerin dijital teknolojilere erişim motivasyonuna yönelik ölçek geliştirilmiştir. Bu çalışmaya benzer olarak, Demir ve Akpınar (2016), üniversite öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutum düzeylerini belirleyebilmek için ölçek geliştirmiştir. Fakat her iki çalışmada da katılımcıların demografik bilgilerine göre farklılaşma durumlarının incelenmemesi bu araştırma ile ilişkisini sınırlamaktadır.

Araştırma sonunda, yaygın eğitimde bilişim teknolojilerinden yararlanan kursiyerlerin bilişim teknolojilerine kullanmaya yönelik özyeterlilik düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, yaş grubu, aylık gelir ve evde bilgisayar olma durumu kapsamında anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği; eğitim durumu ve bilişim teknolojilerine yönelik ilgi kapsamında ise anlamlı düzeyde farklılaştığı saptanmıştır. Çelik ve Çevik (2010)'in çalışmasında da üniversite öğrencilerinin bilişim teknolojileri özyeterliliğinin cinsiyete dayalı olarak anlamlı düzeyde değişmediği tespit edilmiş bu bulgular ile örtüşen sonuçlara ulaşılmıştır. Ancak Tekerek ve diğerleri (2012) tarafından yapılan araştırmanın bulguları, bu araştırma ile uyum göstermemektedir. Tekerek ve diğerleri (2012)'in çalışmasında erkek katılımcıların bilişim teknolojilerine yönelik özyeterlilik düzeyleri kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Bu bağlamda, bu araştırmanın ulaştığı sonuçlar alanyazını zenginleştirmektedir.

Bu araştırma, Konya ili, Ereğli ilçesinde yaygın eğitim kurumlarındaki kursiyerlerin katılımı ile yürütülmüştür. Sonuçlar dikkate alındığında ileride yapılacak araştırmaların, farklı örneklem gruplarının katılımı ile gerçekleştirilmesi alanyazındaki çelişkili bulguların aydınlığa kavuşmasına katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

Aybek, B. ve Aslan, S. (2016). Öğretmen adaylarının eleştirel okuma özyeterlilik algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 4(4), 1672-1683.

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The Exercise of Control*. New York: Freeman.

Bingöl-Meşe, E. T. (2010). *Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin özel alan yeterlilikleri açısından kendilerini değerlendirmeleri: İzmir ili örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Çelik, H. ve Karamustafaoğlu, O. (2016). Fen bilgisi öğretmen adaylarının fizik kavramları öğretiminde bilişim teknolojilerinin kullanımına yönelik öz-yeterlilik ve görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 10(1), 182-208.

Çelik, H. C. ve Çevik, M. N. (2010). İşsiz gençlerin bilgisayar öz-yeterlilik algılarının çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılması. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 152-166.

Demir, K. ve Akpınar, E. (2016). Mobil öğrenmeye yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 6(1), 59-79

Ekici, E., Ekici, F. T. ve Kara, G. (2012). Öğretmenlere yönelik bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algısı ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(31), 53-65.

Erçetin, Ş. Ş., Akbaşlı, S. ve Durnalı, M. (2018). Dijital teknolojilere erişim motivasyonu ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Sakarya University Journal of Education*, 8(4), 75-88.

Fraenkel, J. R. & Wallen, N. E. (2006). *How to Design and Evaluate Research in Education*. New York: Mc-Graw-Hill International Edition.

Göçer, G. ve Türkoğlu, A. (2018). Ortaokul öğrencilerine yönelik bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algısı ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 46, 223-248.

Keskin, M. (2008). *İlköğretim 1. kademe sınıf öğretmenlerinin bilişim teknolojileri okuryazarlık düzeylerinin öğrenci başarısını etkileme düzeyi (Afyonkarahisar ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Kol, S. (2012). Okul öncesi eğitimde teknolojik araç- gereç kullanımına yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(2), 543-554.

Meral, M., Akuner, C. ve Temiz, I. (2012). Competencies of teachers' use of technology in learning and teaching processes. *Elektronika Ir Elektrotehnika*, 18(10), 93-97.

Saracaloğlu, A. S., Yenice, N. ve Özden, B. (2013). Fen bilgisi öğretmen adaylarının fen ve teknoloji okuryazarlığına ilişkin öz yeterlilik algıları ile fene yönelik tutumları arasındaki ilişki. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, 2(1), 58-69.

Schreglmann, S. (2018). Developing academic motivation scale for learning information technology (AMSLIT): A study of validity and reliability. *Journal of Education and Learning*, 7(4), 145-153.

Tekerek, M., Ercan, O., Udum, M. S. ve Saman, K. (2012). Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlikleri. *Turkish Journal of Education*, 1(2), 1-12.

Türkaslan, U. (2011). *İlköğretim okulu yöneticilerinin bilişim teknolojileri alanındaki yeterlik standartları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yazıcı, H. (2009). Teaching profession sources of motivation and basic attitudes: A theoretical overview. *Kastamonu Education Journal*, 1(17), 33-46.

Wellington, J. (2006). *Educational Research: Contemporary Issues and Practical Approaches*. London: Continuum Publishing.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Education and training activities are among the areas where information technologies are used effectively. Information technologies also arouse curiosity among learners in both formal and non-formal education. This enables effective learning and ensures the permanence of the learned information (Kol, 2012). Due to the introduction of information technologies towards education and instructional processes; students became acquainted with many materials such as computers, projectors, smart boards, tablets and smart phones. These acquisitions enable students to experience facts and situations that cannot be brought into the classroom environment. They also support more efficient and reliable educational and instructional activities (Meral, Akuner, & Temiz, 2012). The use of ICT tools in educational and instructional activities not only increase students' interest levels towards lessons, but also enable students to learn permanently. In this context, it is important that students are willing to research, learn and use information technologies (Kol, 2012). Motivation is the feeling of desire individuals feel to do something. The motivation for information technologies is the willingness to learn and use tools that include information technologies, especially the internet and computers. The higher level of information technology motivation of students allows them to success in education and training processes (Schreglmann, 2018). Self-efficacy is considered as the belief, trust and capacity that individuals carry to fulfill the tasks expected of them. Self-efficacy is basically a very broad concept. Academically, it can be reduced to many specific areas such as technology self-efficacy, critical reading self-efficacy, mathematics self-efficacy, and scientific process skills self-efficacy (Saracaloğlu, Yenice, & Özden, 2013). Individuals with advanced levels of self-efficacy for information technologies are eager to learn and use technological products. In addition, the use of technological products in education and training activities arouses interest in these individuals and enables them to learn permanently (Ekici, Ekici, & Kara, 2012). This study was conducted in order to determine the motivation and self-efficacy levels of the learners using information technologies in non-formal education, to reveal the relationship between these concepts and to examine their differentiation in terms of various demographic variables.

Method:

This research is a survey model study in order to determine the motivation and self-efficacy levels of the learners who benefit from information technologies in non-formal education. This research was conducted to examine the situation of the learners who benefit from non-formal education in public education centers. The sample of the study consisted of 262 participants who benefited from non-formal education in Ereğli district of Konya province in 2019. These participants were chosen by random sampling method. Participants demographic data were analyzed with frequency and percentage analysis and reached findings were

presented. In this study, personal information form, motivation scale for learning information technologies and information technology self-efficacy scale were used as data collection tools. The "motivation scale for learning information technologies" which developed by Schreglmann (2018) was used to determine the motivation levels of the participants in the study for learning information technologies. The motivation scale for learning information technologies is a 6-point Likert-type scale consisting of 15 items. The Information Technologies Self-Efficacy Scale developed by Göçer and Türkoğlu (2018) was used to determine the self-efficacy levels of the participants in the study. Information Technologies Self-Efficacy Scale is a 5-point Likert-type scale consisting of 30 items.

Results:

In the study, the motivation levels of the participants who use information technologies in non-formal education were compared according to demographic variables and the results obtained are presented below:

- There was no difference in genders motivation levels of the learners who use information technologies in non-formal education. This finding shows that female and male learners are equivalent to each other in terms of motivation levels towards information technologies.
- No differentiation was detected in the motivation levels of the learners who benefit from information technologies in non-formal education within the scope of marital status.
- A differentiation has been determined in the motivation levels of the learners who benefit from information technologies in non-formal education within the scope of their educational status. This finding shows that the motivation levels of graduate degree learners towards information technologies are higher than learners with associate degrees.
- No differentiation detected within the age group in the motivation levels of the learners using information technologies in non-formal education.
- A differentiation has been determined in the motivation levels of the learners who use information technologies in non-formal education within the scope of monthly income. This finding shows that the motivation level of the learners with a monthly income between ₺ 4001-5000 is higher than the learners with a monthly income of less than ₺ 2000.
- No differentiation was detected in the motivation levels of the learners who benefit from information technologies in non-formal education within the scope of having a computer at home.
- A differentiation was detected in the motivation levels of the learners who benefit from information technologies in non-formal education within the average time spent on the computer during the day. This finding shows that the motivation level of the learners who spend an average of 2-3 hours a day on the computer is higher than the learners who spend less than 1 hour.

In the study, the self-efficacy levels of the learners using information technologies in non-formal education were compared according to demographic variables and the results obtained are presented below.

- There was no difference in genders self-efficacy levels of the learners who made use of information technologies in non-formal education.

- No significant difference was detected in the level of marital status in the self-efficacy levels of the learners who benefit from information technologies in non-formal education.
- A differentiation was determined in the self-efficacy levels of the learners benefiting from information technologies in non-formal education within the scope of their educational status. This finding shows that in information technologies the self-efficacy levels of graduate degree learners are higher than learners with undergraduate degree.
- No differentiation was detected in the self-efficacy levels of the learners benefiting from information technologies in non-formal education within the age group.
- No significant difference is found in the self-efficacy levels of the learners benefiting from information technologies in non-formal education within the scope of monthly income.
- No differentiation was detected in the self-efficacy levels of the learners who benefit from information technologies in non-formal education within the scope of having a computer at home.
- A significant difference in the self-efficacy levels of the learners using information technologies in non-formal education was detected in the average time spent in front of the computer during the day. This finding shows that the self-efficacy levels of the learners who spend less than 1 hour on the computer are lower than the other learners.

In the study, the correlation between the motivation and self-efficacy levels of the learners using information technologies in non-formal education was examined. The correlation analysis shows that these two concepts are in a positive relationship with each other. In addition, the regression analysis points out that the level of motivation towards information technologies affects the level of self-efficacy.

Discussion and Conclusion:

Regarding the data of this research, it can be inferred that the motivation levels of the learners who use information technologies in non-formal education do not differ significantly in terms of variables such as gender, marital status, age group and having a computer at home; however, there is a significant difference in terms of educational status, monthly income and interest in information technologies. Also, it can be said that the levels of self-efficacy of the learners who use information technologies in non-formal education do not differ significantly in terms of gender, marital status, age group, monthly income and having a computer at home; but in terms of educational status and interest in information technologies.

This research was carried out with the participation of learners from non-formal education institutions in Konya province, Ereğli district of Turkey. Considering the results, carrying out future studies with the participation of different sample groups will contribute to the clarification of the contradictory findings in the literature.